Dinsdag, 15 December 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3779

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Rommel zet zijn terugtocht in Libye voort.

Duitse troepentrein in Tunis door Fransen vernield.

Verwoestende aanvallen op de asstrijdkrachten voortgezet.

Goering dreigt met repressailles tegen Engelse volk.

DE JAARDAG VAN DEN ENGELSEN KONING.

De Engelse Koning bracht Zijn 47ste jaardag kalm door met Zijn familie. Het programma omvatte een privé-noenmaal, welke werd gehouden met de Hertogin van Kent en Haar twee kinderen als Gasten van de Koninklijke familie. De officiële herdenking heeft in Juni plaats, omdat het seizoen geschikter is voor de traditionele ceremonies (Londen, (AP) 14.12).

GEALLIEERDE SUCCESSEN IN TUNIS.

Het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika maakte bekend, dat de Noordamerikaanse en Britse artillerie een Duitse motor-colonne opbraken ten Noord-Oosten van Medjez el Bab, terwijl het Franse Hoofdcommando in Tunis de vernietiging van een gehele troepentrein melddde. Dit geschiedde door Franse guerrilla's, welke opereren tussen Sfax en Sousse.

Een zegsman van Generaal Girauds Franse Hoofdkwartier zeide, dat 282 van de 300 soldaten op de trein tussen Sfax en Sousse werden gedood, gewond of gevangen genomen toen een mijn ontplofte op de rails. Aan weerszijden daarvan lagen de Franse troepen verscholen, die vervolgens een moordend vuur openden met machinegeweren.

Ook deelde de zegsman mede, dat een Franse pantserwagen en Franse motorrijders met steun van Noordamerikaanse vliegtuigen een gehele Italiaanse pantsercolonne opbraken en veroverden nabij Faid in Tunis.

„Onze Franse troepen ontmoetten een Italiaanse colonne, waaronder zich 2 tanks bevonden en openden het vuur op de Italianen, die stilhielden. Onze troepen deden toen een oproep aan de Noordamerikaanse luchtmacht. Toen de gevechtsvliegtuigen en bommenwerpers kwamen gingen de Italianen aan de haal en wij namen de colonne".

De zegsmans zeide, dat 6 lichte pantserwagens op de loer lagen voor de troepentrein van de As nadat de baan ondermijnd was. „De wagens vielen op elkaar toen de mijn ontplofte en slechts 18 Duitsers ontkwamen aan het moordend vuur van de verborgen Fransen".

In het Noorden hadden geen gevechten plaats met uitzondering van het artillerie-vuur. De zegsman zeide, dat de Duitsers thans een linie vormen, welke Noord-Zuid loopt op enige afstand ten Oosten van Medjez el Bab in de richting van Point du Fahs, een verbindingscentrum ten Zuid-Oosten van de vroegere stad en op 55 kilometer ten Zuiden van Tunis. (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 14.12).

DE AANVAL VAN MONTGOMERY.

Paul Kern Lee seint uit Caïro:
Het Britse Hoofdkwartier in het Midden-Oosten deelde mede, dat het Britse 8e leger Rommels heirscharen uit haar versterkte stellingen bij El Agheila heeft geworpen en dat de vijand „zich in Westelijke richting terugtrekt."

Na een verslapping in de Libyse campagne, die ongeveer 3 weken heeft geduurd, heeft het Britse leger een doorbraak gemaakt in de Duitse linies bij El Brega op ongeveer 50 kilometer van de engte bij El Agheila. De Geallieerde gevechtsvliegtuigen opereren op een ongekende schaal, teneinde de bewegingen van den vijand te hinderen. De luchtmacht van de as is in het geheel niet bij machte op doeltreffende wijze deze operaties tegen te gaan.

In Britse militaire kringen is men van mening, dat Rommel terug is gevallen zonder een werkelijk hevige weerstand te bieden, hetgeen men van hem verwacht heeft sedert hij zich genesteld had in de natuurlijke defensies bij El Agheila, na zich over meer dan 1120 kilometer te hebben teruggetrokken.

De officiële bekendmaking, dat Rommel zich Westwaarts beweegt in de richting van de Libyse basis Tripoli, werd beschouwd als een duidelijke aanwijzing, dat het 8e leger Rommels voornaamste versterkte stellingen tussen de Golf van Sirte en de zoutmoerassen in het Zuiden is gepasseerd. De linie van de as liep van El Brega langs de kust ten Oosten van El Agheila naar Bellalal. Daarna ging zij 50 kilometer naar het Zuid-Westen naar een punt, dat ongeveer 48 kilometer ten Zuiden van El Agheila ligt, en dan weer 60 kilometer naar het Zuiden naar Marada.

Een militair bericht deelde mede, dat Rommel waarschijnlijk tot de gevolgtrekking is gekomen, dat hij verslagen zou worden, indien hij langer bij El Agheila stand hield en er daarom tussen uit is getrokken om een zekere nederlaag te ontlopen. Men zeide, dat „dit de eerste maal is dat het grote Duitse leger zich gesteld ziet tegenover gelijke strijdkrachten en wat is hiervan het gevolg? Het Duitse leger kiest het hazenpad zonder slag te leveren."

Men zeide, dat het thans moeilijk is te voorspellen hoe ver Rommel zich zal terugtrekken, voordat hij werkelijk stand houdt. Men wees er verder op, dat Rommel de meeste van de verdedigingsstellingen ten Oosten van Tripoli heeft prijsgegeven en dat het is te nemen, dat de Duitsers en Italianen een krachtige tegenstand zullen bieden door acties van hun achterhoede, totdat zij die basis bereiken. Andere kringen waren van mening, dat de As misschien stand zal pogen te houden bij Misurata, een stelling in de oasis, die beschermd wordt door zoutmoerassen op ongeveer 500 kilometer van El Agheila. Daar zou Rommel een kortere voorraad-route hebben naar Tripoli, doch van de andere kant bestaat er dit nadeel, dat elke kilometer, die hij verliest het 8e Britse leger en de Geallieerde strijdkrachten in Tunis nader bij elkander brengt.

Generaal Montgomery zal in de achtervolging van de As goed geholpen worden door het gebruik van de havens van Tobruk en Benghazi, waar voorraden kunnen worden aangevoerd. Ofschoon de beide havens vol zitten met de wrakstukken van as-schepen, is het volgens militaire kringen niet uitgesloten, dat de Britten er — onmiddellijk nadat men hen genomen had — gebruik van hebben gemaakt en voorraden hebben gelost. Het Geallieerde meesterschap in de lucht werd nog beklemtoond door de officiële bekendmaking, dat de luchtstrijdkrachten behalve een prachtige steun te bieden van het 8e leger ver vooruit zijn uitgevlogen om Sousse in Tunis te bombarderen en ook om de Sicilische haven Palermo aan te vallen (Caïro, (AP) 14.12).

DE LUCHTAANVALLEN OP ROMMELS STRIJDKRACHTEN.

De gevechtsvliegtuigen van de Noordamerikaanse luchtmacht, die op schitterende wijze in schok-formatie opereren, hebben een belangrijke rol gespeeld in de aanvallen, die gisteren van de morgen tot de avond op de terugtrekkende vijandelijke strijdkrachten in Libye werden uitgevoerd.

De aanvalsgroep, die thans bestaat uit ervaren Noordamerikaanse vliegers en een van de meest beroemde gevechts-escaders van de Royal Airforce, was heden wederom in actie met het uitvoeren van duikbombardementen en beschietingen op den vijand. Een bericht van het front zeide, dat de aanvallen op Zondag „een record vestigden in het aantal sorties voor gevechtsbommenwerpers in enig krijgstoneel waar dan ook."

Ongeveer 300 gevechtsbommenwerpers stegen op met opdracht de Duitse voertuigen, die zij op hun weg vonden, te bestoken en vóór het middaguur was de weg, waarlangs de vijand zich terugtrok, bezaaid met vlammende en uitgebrande Duitse pantser-voertuigen. Voor deze aanvallen werden Kittyhawks van Noordamerikaans maaksel en Britse Spitfires gebruikt. Een bericht van het front, dat Caïro bereikte, zeide, dat met het middaguur de vijand in volle terugtocht was en dat geen groot gevecht zich tot dat uur ontwikkelde (Caïro, (AP) 14.12).

DE ACHTERVOLGING VAN ROMMEL.

De Britten zeiden, dat een ongekende aanval van gevechtsbommenwerpers en een gestadige druk van de landstrijdkrachten Rommels gefortificeerde linie ten Oosten van El Agheila doorbroken hebben en de overblijfselen van zijn Afrika Corps hebben gedwongen zich opnieuw terug te trekken in de richting van Zauta en Nofilia, op 145 kilometer ten Westen van dat strategische centrum.

De gebroken linie van de As was vastgelegd bij Brega aan de Golf van Sirte, op 50 kilometer ten Noord-Oosten van El Agheila. Enkele gevangenen werden gemaakt bij El Brega.

De juiste status van El Agheila zelf, en kustdorp, dat aan de Noordzijde geflankeerd wordt door de Middellandse Zee en de onbegaanbare zoutmoerassen in het Zuiden, is niet vastgesteld. De overblijfselen van Rommels zware strijdkrachten hebben zich echter de laatste dagen blijkbaar teruggetrokken. Hiermede is de afstand van 1125 kilometer waarover men zich van El Agheila af terugtrok, nog met enkele kilometers verlengd. Indien de Geallieerden zich werkelijk in El Agheila bevinden, hebben zij het punt bereikt tot waar de Britten in Februari 1941 werden gevoerd door het succes van Generaal Wavell. Toen werd El Agheila tijdelijk bezet door een kleine Britse strijdmacht (Caïro, (AP) 14.12).

VAN HET COMMUNIQUÉ VAN CAÏRO.

Het gezamenlijke communiqué van het Midden-Oosten deelde mede, dat de troepen van de as hun terugtocht van El Agheila voortzetten en dat de druk wordt onderhouden door het achtervolgende 8e Britse leger. Geallieerde vliegtuigen voerden bombardementen uit, waarbij vijandelijke voertuigen en opslagplaatsen werden gebombardeerd en beschoten. Er was een geringe vijandelijke luchtactiviteit. Een koopvaardijschip van de as, dat nabij de Westkust van Sicilië in Zuidelijke richting voer, werd aangevallen door torpedo-vliegtuigen van de Britse Marine in de nacht van 13 op 14 December. Een voltreffer werd waargenomen op het schip, gevolgd door een hevige ontploffing en een brand, die zich over de gehele lengte van het schip uitbreidde. De meest geslaagde aanvallen, die tot nu toe werden geboekt, werden uitgevoerd op de havens van La Goulette en Tunis. Deze werd in de nacht van 13 op 14 December door bommenwerpers uitgevoerd. De vliegtuigen bevonden zich in totaal 4 uren lang boven de objecten en zelfvoltreffers werden geplaatst op tenminste 3 schepen te La Goulette. Deze werden alle in brand gezet.

Andere branden werden veroorzaakt op het eiland La Goulette en nabij de voornaamste kaden (Caïro, (AP) 15.12).

EEN DREIGEMENT VAN GOERING.

De radio van Rome zeide: „Goering schreef een artikel in de „National Zeitung", waarin hij beloofde, dat Hitler op zekere dag opdracht zal geven om de 'juiste represaille' op het Britse volk toe te passen voor de aanvallen van de Royal Airforce op Italië" (Londen, (AP) 15.12).

GENERAAL STILLWELL ARRIVEERT IN NEW DELHI.

De All India Radio deelde mede, dat Luitenant Generaal Joseph Stillwell, Commandant van de Noordamerikaanse strijdkrachten in China, Birma en Brits Indië op het Geallieerde Hoofdkwartier in New Delhi uit Tsjungking is aangekomen (New York, (AP) 14.12).

Het nieuws van vandaag.

Ongeveer 300 gevechtsbommenwerpers van de Britten en Noordamerikanen vlogen zonder ophouden heen en weer over de terugtrekkende Duitsers en Italianen in Libye en gaven hun geen rust, terwijl de druk door de grondstrijdkrachten van Montgomery onderhouden werd. De mooie kustweg, die Benito Mussolini liet bouwen, is reeds bestrooid met vlammende wrakstukken van vrachtauto's en pantserauto's. Het is een herhaling van de terugtocht uit Egypte. Men neemt evenwel aan, dat Rommel niet gepoogd heeft om stand te houden en blijkbaar zoveel strijdkrachten als mogelijk is wil samenvoegen met de troepen, die het Noordelijk deel van Tunis nog houden (blz. 1).

De Geallieerde vliegtuigen hielden ook hun verwoestende aanvallen vol op de havens, die de as in Noord-Afrika nog ter beschikking heeft en vooral de drie grootste — Tripoli, Tunis en Bizerte — moesten eraan geloven (blz. 1).

Het tweeledige Russische offensief schijnt thans de Duitsers omarmd te hebben, die echter nog krachtig op hun benen staan en zich niet gemakkelijk een beentje laten lichten. De Russische voortgang heeft aan het Centrale front nog langzaam voortgang, maar de Duitsers doen venijnige tegenaanvallen in een poging hun tegenstanders terug te werpen. Nu de wintertoestanden zich ontwikkelen zijn de militaire waarnemers evenwel van mening, dat de kansen voor het Rode leger toenemen om den Duitsers hevige slagen toe te brengen alvorens die kunnen ontkomen aan de mogelijkheden tussen de Don en de Wolga ten Westen van Stalingrad en rond Rzhev (blz. 3).

Het succes blijft met de Geallieerden op Nieuw Guinea en het dorp Buna werd gisteren veroverd door een bestorming van de infanterie, volgende op een hevig vuur van het geschut. De Japanners houden nog vast aan twee geïsoleerde punten, doch deze zullen naar verwachting spoedig vallen (blz. 3).

Gissingen worden gedaan naar de nieuwe rol, die de Regering van Laval gaat spelen nu geheel Frankrijk bezet is.

Men zegt, dat hij naar Berlijn zal gaan om een uitleg te geven van de Franse bedoeling. Hitler poogt vanzelfsprekend steun te krijgen om de grote zwaarte van de oorlog te helpen dragen. Hij zou hiervoor wel de steun van een Laval kunnen krijgen, maar dat het Franse volk zich zonder meer zal laten beetnemen is vrijwel uitgesloten. Om den Italianen wat moed in te blazen schijnt Goering een artikel geschreven te hebben met dreigementen, die gericht zijn tegen het Engelse volk (blz. 1).

In verband met de aankomst van Meester Steenberghe hedenmiddag publiceren wij een vraaggesprek met den Heer Steenberghe op de eerste bladzijde.

Een artikel over de gruwelijkheden door de Duitsers den Joden aangedaan, wordt op de vierde bladzijde in een rapport van het plaatselijk rabbinaat opgenomen. Het beschrift hoe de Joden, 100 per uur, worden afgemaakt door lucht-injecties, hoe weeshuizen worden leeggehaald en naar de in Oost-Europa daartoe ingerichte uitroeiïngskampen worden gebracht.

Meester Max. P. L. STEENBERGHE komt vanmiddag.

Vraaggesprek met de leiders van het Bureau.

Zorgen voor Oost-Indië in de toekomst; voor West-Indiën thans doel der Missie.

Missie bestudeert in- en uitvoermogelijkheden van Curaçao.

Vanmiddag zal Meester Maximiliaan Paul Leon Steenberghe hier aankomen op Hato, waar hij zal worden verwelkomd door den Adjudant des Landvoogden, Emile C. J. M. van de Laarschot, en Meester Henricus Ign. Franke, Administrateur van Financiën.

Meester Steenberghe is gelijk bekend voorzitter van een commissie met een onmogelijk lange naam: Economische, Financiële en Scheepvaartmissie van het Koninkrijk der Nederlanden. Over de werkzaamheden van deze Missie-Steenberghe, zoals de missie in de wandeling genoemd wordt, publiceerde „Vrij Nederland" indertijd een overzichtelijk artikel, dat wij heden ter introductie van den Heer Steenberghe overnemen.

Naar verluidt, zal Meester Steenberghe de drie Benedenwindse eilanden bezoeken en in ons Staatsdeel vertoeven tot volgende week Dinsdag. De Heer Steenberghe logeert ten Paleize.

* * *

Oud-Minister Steenberghe haalt de gordijnen op:

„Kijk dat uitzicht. De Hudson. Het Vrijheidsbeeld. Is het niet prachtig? Ik kan er uren naar kijken. De gehele scheepvaart ontrolt zich aan je oog. Ik had den Heer Meyer Ranneft hier... Hij was jaloers. Hij zei: ik als zeeman zit in Washington op een parkje te staren en u zit hier aan de Hudson. Ik antwoordde: Heb ik de scheepvaart onder me of niet?"

Mr. Maximiliaan Paul Leon Steenberghe zit niet voor niets op 11 Broadway, recht tegenover Battery Place. Hier klopt het hart van de wereldscheepvaart. En hoe belangrijk ook het economische en financiële deel van de taak zijner missie later kan worden, voor wat nu direct het meest voor de hand ligt: de oorlogsinspanning, staat de scheepvaart voorop. De Heer Steenberghe zegt:

„Onze taak is, voor wat de scheepvaart betreft, niet beperkt tot de Verenigde Staten. Onze bemoeiingen zullen zich uitstrekken tot het gehele Westelijke Halfrond. De Scheepvaartinspectie, georganiseerd in Londen, wordt uitgebreid met inspecties in New York, San Francisco en Curaçao. Deze inspecties ressorteren via mij onder onzen Minister van Waterstaat Ir. Johan W. Albarda.

„Wij hebben verder de zorg voor alle goederen, die naar Curaçao en Suriname gaan. Dit is belangrijk, omdat wij zo met Nederlandse schepen nog de laatste vrijgebleven Nederlandse gebieden zelf aandoen. Wij nemen ook wel goederen voor onze Noordamerikaanse bondgenoten mee. Omgekeerd staan zij ons wel ruimte in hun schepen af. De samenwerking met de „War Shipping Administration" is van de prettigste aard.

„Het is verder mijn plan, veel aandacht te besteden aan de zorg voor den zeeman aan wal, aan zijn tehuizen, aan ontspanning, radio, pers, propaganda en geestelijke verzorging. Katholieke en Protestantse adviseurs krijgen een kamer in dit bureau."

Twee afzonderlijke commissies.

Laten wij het volledigheidshalve nog even mogen herhalen, de missie-Steenberghe heet voluit: Economische, Financiële en Scheepvaartmissie van het Koninkrijk der Nederlanden. Het besluit, waarbij zij werd ingesteld, is door acht Ministers gecontrasigneerd.

Zij bestaat uit twee commissies onder algemeen voorzitterschap van Mr. M. P. L. Steenberghe en vice-voorzitterschap van Mr. Gerard H. S. Hart:

een commissie voor Nederland onder praesidium van Mr. Steenberghe; en

een commissie voor Nederlands Indië, Suriname en Curaçao onder praesidium van Mr. Hart.

Gezien de steeds groter wordende rol, die de Verenigde Staten spelen bij het voeren van de oorlog en straks spelen zullen bij de herbouw, achtte onze regering het noodzakelijk, aan deze zijde van de Oceaan een vertegenwoordiging te hebben, die in staat is zich met alle hiermede verband houdende vraagstukken bezig te houden.

Wat is nu precies de taak van deze beide commissies?

Beginnen wij met de commissie voor Nederland.

Haar algemene economische en financiële werkzaamheid (evenals trouwens die van de commissie voor Indië) zal voor het ogenblik ten dele het karakter van exploratie dragen. Onder leiding van de V.S. zal de wereld na de oorlog belangrijke veranderingen in economisch en financieel opzicht ondergaan; het is de taak der missie, zich met deze komende veranderingen vertrouwd te maken en onze regering van advies te dienen inzake het vaststellen van haar politiek, als het ogenblik van de bevrijding der Nederlandse staatsdelen zal zijn aangebroken.

Om een voorbeeld te noemen: artikel 7 van de Leen- en Pachtovereenkomst, door de V.S. gesloten met verscheidene der Verbonden Volken, o.a. met Nederland, geeft de middelen aan om tot betere economische en sociale toestanden te geraken. De missie-Steenberghe leent zich bij uitstek om het werk voor te bereiden, dat voor de tenuitvoerlegging daarvan nodig is.

De Nederlandse Commissie zal tot speciale taak heben, het economisch herstel van het Europese deel van ons Koninkrijk voor te bereiden. Zij zal, in nauw overleg met de regering te Londen, de behoeften bestuderen die in Nederland zijn ontstaan, doordat de bezetter ons land van zijn rijkdommen heeft beroofd. Zij zal in overleg met de autoriteiten der V.S. nagaan, in hoeverre (als het ogenblik aanbreekt) in deze behoeften kan worden voorzien.

Wat de direct voor de hand liggende vraagstukken betreft, de Nederlandse commissie zal uiteraard leiding geven in alle vraagstukken op het gebied van scheepvaart, financiën en economie. De belangen van reders zowel als van zeelieden zullen onder haar ressorteren.

Zij zal toezicht oefenen op de faits

et gestes van de Nederlandse Scheepvaart Commissie in het bemannen van Nederlandse schepen, over de inspectie der schepen en het opereren der lijnen. Zij zal haar toezicht ook uitstrekken tot het werk van de vereniging „Nederland ter Zee", gesticht in het belang van zeelieden die de kusten van dit land aandoen. Het requireren van de hele vloot door onze regering, zo onderstreept Mr. Steenberghe, legt haar immers in veel opzichten zware verplichtingen op.

De toekomst van Indië.

Over het werk dat aan de Indische commissie zal toevallen hebben wij ons laten voorlichten door haar voorzitter Mr. Gerard H. C. Hart.

Een van de veertig liften in het R.C.A. Building, die door Paul Morand „vliegende brandkasten" zijn genoemd om haar zware, degelijke structuur, voert ons in één ruk naar de 40ste verdieping. Het is een quaestie van precies 20 seconden; 2 seconden per verdieping. En je komt iedere keer opnieuw onder de indruk van de technische onfeilbaarheid van deze geruisloos zwevende kamers. Vervolgens boemel je negen verdiepingen verder en slikt ondertussen het gevoel van doofheid uit je oren weg.

De 49ste verdieping bevat het bureau van den Indischen Handel Commissaris, waar de missie-Steenberghe (en meer in het bizonder de Indische commissie daarvan) thans gastvrijheid geniet.

Ook de taak van de Indische Commissie zal natuurlijk zijn: verlening van hulp in het voeren van de oorlog.

Zodra (en naarmate) Indië vóór het einde van de oorlog gedeeltelijk zal zijn heroverd, kunnen bijvoorbeeld de Indische experts, met hun speciale kennis van onze Oost, op nuttige wijze ertoe medewerken, dat onder leiding van de Indische regering de export uit Indië van strategische grondstoffen en stapelproducten zo snel mogelijk wordt hervat.

Van groot belang is verder: het verzamelen en rangschikken van gegevens over de economische ontwikkeling van Oost Indië onder de Japanse bezetting. Wij moeten zo volledig mogelijk weten, zo betoogt Mr. Hart, wat voor structurele veranderingen daar hebben plaats gehad.

Het verzamelen van die gegevens is moeilijker dan ten aanzien van Nederland. Men moet hierbij vooral afgaan op mededelingen die gedaan worden door Japan zelf, en verder op hetgeen vluchtelingen weten te vertellen.

De berichten die op deze wijze tot ons komen, worden hier door Indische deskundigen geanalyseerd, ten behoeve van onszelf en van onze bondgenoten.

Wanneer ons bijvoorbeeld gemeld wordt, zeide Mr. Hart, dat de Japanners de suikerproductie vastgesteld hebben op 600.000 ton, dan kunnen wij daaruit onze conclusies trekken, daar deze productie vroeger 1½ millioen ton is geweest.

Als wij horen dat de suikercampagne op een bepaald tijdstip is ingezet, dan weten wij dat dit later is dan het geval placht te zijn onder normale omstandigheden.

Als de Japanners met veel poeha aan de wereld kond doen, dat het olieterrein bij Wonokromo — een veld dat zo goed als uitgeput is —weer in bedrijf is gesteld, dan ligt voor ons ons de conclusie voor de hand, dat zij met de rijkere olieterreinen grote moeilijkheden ondervinden.

De Indische commissie heeft verder een groot aantal particuliere commerciële belangen van Indische firma's onder zich, waarvan zij beoordeelt of ze moeten worden geliquideerd of aangehouden. Met deze vraagstukken belasten zich — onder toezicht van de Indische Commissie — de handelscommissariaten van New York en San Francisco en de vertegenwoordiger van het Nederlands Indisch Deviezen Instituut in New York.

Een andere taak van de Commissie is: de behartiging van de economische belangen van Suriname en Curaçao, de voedselvoorziening van Curaçao, aangelegenheden die verband houden met de levering van strategische grondstoffen (bauxiet, de grondstof voor aluminium, door Suriname, aardolie door Curaçao) en tevens na te gaan of er nog andere producten uit de West voor uitvoer in aanmerking komen.

Nu Oost-Indië uit de markt is, dienen wij voor onze oriëntatie te weten uit welke andere landen de V.S. nu dezelfde (of vervangende) grondstoffen en producten betrekken.

In oorlogstijd nemen altijd in ieder land de onderzoekingen toe naar mogelijkheden, om bepaalde producten voor nieuwe doeleinden te gebruiken. Wij dienen daarover gegevens te verzamelen. Op dit gebied ligt een ruim terrein voor onderzoek open. Ook is er de mogelijkheid dat er nieuwe producten aan de markt komen, waarvoor Indië misschien later de grondstoffen kan leveren.

De commissie zal voorts moeten onderzoeken, in hoeverre ook in de toekomst samenwerking tussen producerende en consumerende landen van tropische grondstoffen mogelijk zal zijn. De regelingen voor rubber, suiker, thee en tin waren in het verleden belangrijke elementen voor samenwerking in de internationale goederenproductie. Na de oorlog zullen dergelijke overeenkomsten uitstekend passen in het kader van de economische wereldreconstructie.

Van groot belang is verder: de voorbereiding van het materiële herstel van Oost Indië. In onze Oost zijn — wat men ten onrechte de „politiek der verschroeide aarde" heeft genoemd, zeide Mr. Hart — zowel door ons als door den vijand vele en belangrijke installaties vernield: bruggen, havens, spoorwegen, olieraffinaderijen, fabrieken, telefoon- en telegraafverbindingen, enz. Tot herstel daarvan zal het nodig materiaal, voor zover mogelijk, hier en elders moeten worden besteld.

Er wordt hier voorts een groot deviezenbezit van Indië beheerd. Het toezicht daarop berust eveneens bij de Indische Commissie.

En tegen de tijd, dat Indië bevrijd wordt, zal het gewenst zijn, dat wij ons een beeld hebben gevormd van het mensenmateriaal met Indische ervaring, dat op het Westelijk Halfrond aanwezig, en voor uitzending geschikt is. Want als Nederland bevrijd wordt, zullen dáár vermoedelijk de krachten wel aanwezig zijn om de zaken weer snel op gang te brengen, maar Indië zal daarvoor minder mensen beschikbaar hebben.

Een laatste taak van de Indische Commissie is, de V.S. voor te lichten over de economische, sociale en financiële politiek, die wij hebben gevolgd in Nederlands Indië, Suriname en Curaçao.

Vooral ten aanzien van ons beheer in Oost Indië heersen hier in de V.S. nog vele misvattingen. Wij beijveren ons om te bewijzen, dat wij Indië niet hebben geëxploiteerd als een kolonie, dat Indië al vrijwel geheel zijn eigen zaken beheerde, dat het zijn eigen legislatieve en bestuurlijke organisatie bezat, dat het grotendeels reeds een eigen economisch bestaan leidde. Wij hopen daarover in woord en geschrift objectieve voorlichting te geven, in samenwerking met het Nederlandse Inlichtingen Bureau en **Aneta**.

— En hoe is de reactie van de Noordamerikaanse Regering op het werk uwer Commissie? vroegen wij.

— Wij zijn in contact getreden met Noordamerikaanse regerings- en particuliere instellingen, die zich bezighouden met herstelvraagstukken, en dit contact is zeer aangenaam geweest, luidde het antwoord.

Om het beeld geheel af te ronden, hebben wij ten slotte een kort onderhoud gehad met Mejuffrouw Mr. Theodora Meyers, de pas benoemde Handelscommissaresse voor Indië.

Tegelijk met haar zijn ook de heren C. H. Schoch (vertegenwoordiger van het Nederlands Indische Deviezeninstituut) en Jhr. F. E. C. Everts (bestuurslid van de Nederlandse Inkoop Commissie tot dezelfde rang bevorderd. Naar buiten zal echter alleen Mejuffrouw Meyers als handelscommissaresse voor Nederlands Indië te New York optreden.

Het eenstemmige oordeel is, dat deze keuze zeer gelukkig is geweest.

Mejuffrouw Meyers (een nicht van den bekenden Nederlandsen hoogleraar en dochter van een civiel ingenieur bij de B. O. W. in Indië) stamt uit een geslacht, dat sedert 1815 in Indië gewoond heeft en is geboortig uit Modjokerto.

Op haar 18e jaar verliet zij Indië, waar zij de H.B.S. had afgelopen, studeerde in Leiden in de rechten en behaalde in 1932 de meestertitel. Zij werkte in Nederland bijna 6 jaar op de juridische en economische afdeling van de Algemeen Nederlandse Zuivelbond (Dr. Posthuma was toen nog geen N.S.B.-er), kwam in Maart 1938 in de V.S. en trad onmiddellijk in functie op het bureau van den Handel Commissaris. Zij was de laatste 4½ jaar assistent-handelscommissaresse.

De handelscommissaresse voert de opdracht van de Indische Commissie uit, en houdt zich verder bezig met de afwikkeling van de zaken, die speciaal onder haar kantoor ressorteren.

Op de vraag van den interviewer of dit soort werk voor een vrouw bekoring heeft, antwoordt Mejuffrouw Meyers met een onmiskenbare straling in haar ogen:

„Ik kan u verzekeren, dat mijn werk mij ontzaglijke voldoening geeft, en ik acht mij zeer gelukkig, dat ik ons land op deze wijze dienen kan."

Curaçao,

DE AURORA-MISSEN.

Morgenochtend beginnen overal weer de zogenaamde Aurora-missen, dit zijn heilige missen, die heel vroeg bij het ochtendgloren worden gezongen en die in geheel Zuid-Amerika, tot welks cultuur- en godsdienstkring ook onze Benedenwinden behoren, zeer populair zijn. Gedurende de ganse novene of negen dagen, tijdens welke deze aurora-missen worden gezongen, zijn de kerken overvol. Historisch is er omtrent de oorsprong van deze missen weinig bekend. In Zuid Amerika heten deze missen **aguinaldo**, hetwelk „kerstgeschenk" betekent en door betrokkenen zo verklaard wordt, dat deze missen als het ware een geschenk vormen aan God, die straks Zijn Zoon zal geven op het Kerstfeest. Het woord „aguinaldo" zou komen van het Franse „a qui l'an neuf", een Frans gebruik om elkander met nieuwjaar geschenken te geven. De oude Romeinen kenden ook reeds dat gebruik en noemden het „strenna". Het schijnt ontstaat te zijn in de koningstijd (753 — 510 v. Chr.), dus heel in het begin van de Romeinse geschiedenis. Een der koningen zou toen in het woud van de godin Strenia of Estrenia (godin van de kracht) een soort ruiker van twijgen hebben ontvangen.

Hieraan zou ook nog herinneren het gebruik om elkander met Kerstfeest geschenken te geven. De aurora-mis of de aguinaldo is dan het geschenk aan God, waarbij populaire liederen worden gezongen. In Spanje zelf noemt men deze missen **villancico**, **villancejo** of **villancete**, van het woord „villano" (dorpeling, boer). Het gebruik zelf is een privilege, sedert onheuglijke tijden aan Spanje en zijn koloniën verleend.

Voor vele Europese Nederlanders zijn deze missen iets onbekends. Wij zouden daarom willen aanraden deze novene eens mede te gaan maken, of althans een enkele maal des morgens vroeg naar de kerk te gaan, om deze echte mooie volksdevotie van eigen aanschouwen te leren kennen.

BOLIVARS NICHT STERFT 108 JAAR OUD.

Clemencia Perez Bolivar, nicht van den Bevrijder Simon Bolivar, is, 108 jaar oud, te Caracas, Venezuela, overleden.

TENTOONSTELLING VAN VENEZOLAANSE PRODUCTEN.

De Venzolaanse tentoonstelling, welke dezer dagen gehouden wordt in de kantoren van het comité voor de Venezolaanse Handel en Nijverheid op Scharloo, zal gedurende de gehele maand December geopend blijven van 8 uur — 12 uur en des namiddags van 14 uur — 17 uur.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **K.S.C.:** Donderdag, 20 uur, athletiekvergadering ten huize Brionplein 2.

Algemene Curaçaose Ambtenarenbond: Dinsdag, 29 December 1942, wordt er een algemene Bondsvergadering gehouden om 20 uur in het gymnastieklocaal van de A.M.S., Pietermaai, alhier.

BILLY GILBERTS VOORSTELLINGEN UITGESTELD.

De voorstellingen, welke op 14 en 16 December alhier voor de strijdkrachten zouden worden gegeven door den acteur Billy Gilbert en gezelschap, zijn voor onbepaalde tijd uitgesteld.

Reden hiervan is het plotseling overlijden van des acteurs zoon.

G.P.D. SPREEKT

Hedenavond om 20 uur zal het Hoofd van de Gouvernements-persdienst voor de radio een rede houden.

MUZIEK VOOR DE ZEELIEDEN.

Donderdag, 17 December 1942, zal er om 20.30 uur een muziekavond gegeven worden voor de zeelieden van de Marine en de Koopvaardij in het Katholieke Zeemanshuis. Lichte muziek zal ten gehore worden gebracht.

AANBIEDINGEN VAN EEN PLAQUE AAN DE FIRMA MADURO.

Morgen om 10.30 uur zal de Heer Lloyd G. Smith, Vice-President van de Lago Oil & Transport Co. Ltd. van Aruba namens de Standard Oil Co. van New Jersey een plaque aanbieden aan de firma S. E. L. Maduro & Sons alhier, ter erkenning van de diensten, die door genoemde firma gedurende 40 jaren als Vertegenwoordigster van de olie-maatschappij zijn geleverd.

De aanbieding zal geschieden **op het kantoor van de firma Maduro.**

ARUBA.

POLITIEBERICHTEN VAN 30 NOVEMBER TOT 6 DECEMBER 1942.

Werd door een bestuurder van een autobus van de autobusonderneming „Comfort" aangifte gedaan, dat een ruit van de door hem bestuurde autobus was vernield. Deze werd vernield gedurende een in deze autobus plaats gehad hebbende vechtpartij. De politie stelt een onderzoek in.

Ter hoogte van Savaneta reed een luxe auto tegen een, zonder enige verlichting op de rijweg geparkeerde pick-up aan. Beide auto's liepen enige schade op. Persoonlijke ongelukken vonden niet plaats.

Werd door een zeeman aangifte gedaan, dat hij door drie hem onbekende personen was mishandeld en daarna van drie honderd dollars was beroofd. Naar de daders wordt een onderzoek ingesteld.

Had nabij hotel „Hya del dia" te St. Nicolaas een vechtpartij plaats, waarbij een manspersoon enige vrij ernstige snij- en steekwonden opliep. Hij is naar het Lago Hospitaal gebracht en daar ter verpleging opgenomen.

Tijdens een door de politie op een onder de invloed van alcoholhoudende drank verkerenden autobestuurder ingestelde achtervolging, reed deze laatste op een terzijde van de rijweg geparkeerd motorrijtuig aan, waardoor aan beide motorrijtuigen schade werd veroorzaakt. Persoonlijke ongelukken vonden niet plaats. Tegen den bestuurder wordt procesverbaal opgemaakt.

In de namiddag van 30 November had een vechtpartij plaats in de Schiedam Bar te Oranjestad tussen een aantal personen, waarbij een hunner een snijwond opliep boven het oog. Na te zijn verbonden, kon hij zijn weg vervolgen. De politie stelt een onderzoek in.

In de avond van 3 December om ongeveer 21.30 uur werd de manspersoon P.P.B. op heterdaad betrapt, toen hij van enige geparkeerde auto's de banden liet leeglopen. Door de Politie wordt proces-verbaal opgemaakt.

In de avond van 4 December werd assistentie verzocht voor een vechtpartij in het café „Flor de Oriento" te Oranjestad. Bij de komst van de politie hadden de vechtenden zich reeds uit de voeten gemaakt.

Zaterdagavond 5 December ongeveer om 22.50 uur was het in de „Deli Bar" te Oranjestad erg rumoerig, wat eindigde met een onderlinge vechtpartij. Hierbij waren ook verschillende Schutters betrokken. Aangezien de aanmaningen van de politie niet ter harte werden genomen, moest tenslotte worden overgegaan tot het uiteenjagen der vechtenden. Hierbij werd van de gummistok gebruik gemaakt. Nadat de bar door den eigenaar was gesloten keerde de rust terug.

Buna in Geallieerde handen.

Resten van Japanners op Papoea omsingeld. Churchill doet enkele onthullingen.

DE STRIJD IN CHINA.

De Japanse strijdkrachten, die teruggeworpen zijn in haar eerste winteroffensief in Yunnan, hebben zich teruggetrokken naar de omgeving van Peichiaoho waar de gevechten voortduren. Volgens het Chinese Hoofdcommando leden de vijandelijke troepen belangrijke verliezen sedert zij faalden in hun pogingen om door de Chinese linies heen te breken aan de bovenloop van de rivier Salween in het offensief dat op 6 December begon.

De Japanse vooruitgeschoven basis Tengyueh werd op Zaterdag beschoten door de Noordamerikaanse vliegers onder bevel van Brigadier Generaal Claire Chennault.

Peichiaoho, waar thans gevochten wordt, ligt ten Noorden van Tengyueh. In de Hupeh-provincie heeft de vijand volgens het communiqué een aanval ondernomen in de buurt van Sjasi, een haven aan de rivier Yangtze. Deze aanval begon op 11 December, doch werd de volgende morgen afgeslagen (Tsjungking, (AP) 14.12).

GEALLIEERDEN NEMEN BUNA OP NIEUW GUINEA.

Een Britse correspondent meldde van een vooruitgeschoven basis op Nieuw Guinea, dat het dorp Buna gisteren gevallen is voor de Noordamerikaanse strijdkrachten. De Japanners houden nu nog maar twee uitsteeksels op Papoea, die beide omsingeld zijn (Londen, (AP) 15.12).

De Geallieerde troepen veroverden Buna nadat de infanterie het dorp bestormde na een hevig gordijnvuur van mortieren en de artillerie (Geallieerd Hoofdkwartier in Australië, (AP) 15.12)

DE JAPANSE VOORBEREIDINGEN IN MANTSJOERIJE.

Een officieel Chinees overzicht over de toestanden in Mantsjoerije zeide, dat ongeveer een millioen man Japanse troepen thans geconcentreerd is in dat gebied en dat de Japanse militaire voorbereidingen aldaar in het afgelopen jaar zeer zijn toegenomen. De Japanners bouwden fortificaties langs de Zuidelijke oever van de rivier Amur en aan de Westelijke oever van de Ussuri, die beide grenslijnen vormen tussen Japans marionetten-keizerrijk Manchukuo en Russisch Siberië. Het overzicht verklaarde, dat Chinese arbeiders, die werden gebruikt bij het aanleggen van de Japanse militaire installaties, later gedood werden om te beletten, dat geheimen zouden uitlekken (Tsjungking, (AP) 14.12).

AANKOMSTEN VAN BUITENLANDSE MISSIES IN CARACAS.

Speciale diplomatieke en militaire missies van een aantal Amerikaanse landen en het diplomatieke corps van alle vreemde landen, zullen morgenochtend de geloofsbrieven aan President Medina aanbieden vóór de aanvang van de driedaagse viering van het eeuwfeest ter herdenking van het overbrengen van Bolivars resten van Santa Marta naar Caracas (Caracas, (AP) 14.12).

13 BELGEN GEËXECUTEERD.

Het Vrije Belgische Telegraafagentschap deelde mede dat nog 13 Belgen zijn geëxecuteerd na door de Duitse Krijgsraad te zijn veroordeeld voor het in bezit hebben van vuurwapenen en te zijn gewikkeld in anti-Duitse activiteiten (Londen, (AP) 14.12).

CHURCHILL IN HET LAGERHUIS

Premier Winston S. Churchill onthulde in het Britse Lagerhuis, dat het leger in Groot Britannië op 11 Juli 1940 slechts 100 tanks had om het hoofd te bieden aan de bedreiging van een Duitse invasie na de val van Frankrijk. Zelfs die 100 tanks waren van een soort, dat in de slag van Frankrijk had gebleken niet bestand te zijn tegen de Duitse anti-tankkanonnen. Hieraan voegde Churchill toe: „De invasie van dit land werd — indien niet in de herfst van 1940 — in elk geval verwacht in de lente van 1941 of zelfs in 1942."

Hij deed de onthulling in een verklaring over de waarde van de huidige zware Britse tanks, die zijn naam dragen en zeide, dat op 11 Juli 1940 hij een vergadering bijeenriep om de tankproductie te overwegen (Londen, (AP) 15.12).

DE NIEUWE ROL VAN LAVAL.

Berichten uit Vichy zeiden, dat Laval waarschijnlijk deze week naar Berlijn zal gaan om te verklaren wat Vichy-Frankrijk wil doen om Duitsland te helpen.

Men zegt, dat de nazies een gedetailleerde belofte van samenwerking wensen, die verder gaat dan de verklaring, die Laval gisteren voor de pers heeft afgelegd omtrent zijn bereidheid om „de enige weg te volgen, die kan leiden naar het behoud van ons land". Tevens zal hij een opheldering moeten geven van Pétains brief aan Hitler, waarin hij verklaarde niet anders te kunnen doen dan de beslissing van den Führer om geheel Frankrijk te bezetten, te aanvaarden.

Naar vermeld wordt zou Pétain aan den Duitsen Consul Generaal te Vichy, Krug von Nidda, hebben gezegd, dat zijn eerste plicht was om opnieuw een leger te vormen dat Frankrijk en zijn imperium zou kunnen veilig stellen. Hij zou er echter op gewezen hebben, dat de Duitse Veldmaarschalk Von Rundstedt, die het commando voert over het bezette Franse gebied, de nodige regelingen kon treffen.

De nazie-autoriteiten wensten te verstaan te krijgen, dat een nieuw Frans leger aan Duitslands zijde zou vechten, doch Pétain liet zich niet zozeer uit om een volledige gewapende samenwerking te beloven.

Vichy kreeg heden te horen, dat de wapenstilstandscommissie van de As ontbonden was. Deze functioneerde tot nu toe te Wiesbaden (Duitsland) en Turijn (Italië).

De As nam de houding aan, dat de voorwaarden van de wapenstilstand van 1940 niet van toepassing zijn op de huidige omstandigheden. De Franse onderhandelingen zullen van nu af worden gevoerd met Von Rundstedt en Von Nidda.

De radio van Moskou zond een bericht van het Tass-agentschap uit, dat van Genève afkomstig was en verklaarde, dat Von Rundstedt een voorstel van Pétain verwierp om de gedemobiliseerde Franse officieren toe te laten in een nieuw leger voor de „continentale defensie". Von Rundstedt stelde voor dat legioenen van Franse fascistische vrijwilligers worden ingelijfd als gewone troepen. Of een dergelijke order zou worden uitgegeven hing echter van Hitler af. De leiders van deze organisaties hebben bekend gemaakt, dat zij in het Oosten tegen Rusland zullen strijden of in het Westen tegen Groot Britannië en de Verenigde Staten (Londen, (AP) 14.122.)

„DE SITUATIE IS OPGEHELDERD".

Officieel wordt vernomen, dat alle Britse geïnterneerden in Frans West Afrika door de Franse overheden zijn vrijgelaten. Deze maatregel ging samen met uitzendingen van Radio Dakar, welke zeiden, dat de geschillen tussen het Bestuur van Darlan in Afrika en de Britse Regering opgehelderd zijn.

De radio van Dakar zeide: „Aan al onze grenzen is de situatie volkomen opgehelderd en geen dispuut scheidt ons meer van de Britten. Onze taak is vastgesteld.

Van nu af aan is er slechts één plicht voor allen: om te arbeiden en voorbereidingen te treffen en — wanneer de tijd komt — om te vechten.

Van nu af aan is er slechts één doel: de gemeenschappelijke overwinning".

Bij het nadruk leggen op het verlangen van Frans West Afrika om met de Geallieerden samen te werken citeerde men de volgende verklaring van Generaal Eisenhower: „Teneinde ons groot gemeenschappelijk doel te bereiken moeten de vereisten van de Noordamerikaanse legers en van Frans Afrika de voorkeur hebben boven al het andere" (Washington, (AP) 14.12).

BRITSE CONSULATEN IN FRANS AFRIKA HEROPEND.

Vernomen wordt, dat de Britse Regering het Consulaat Generaal te Algiers heropent en dat ook de Consulaten te Casablanca en Rabat opnieuw zullen worden gevestigd. Men zegt, dat deze maatregel op generlei wijze een erkenning van Darlans régime betekent (Londen, (AP) 14.12)

MONTGOMERY ZET DE ACHTERVOLGING VOORT.

Zwermen van Geallieerde vliegtuigen sloegen naar het slinkende houvast van de as in Noord-Afrika uit het Oosten en het Westen, terwijl Rommels strijdkrachten in Libye Westwaarts vliedden voor het 8e Britse leger.

Berichten uit de Tunische en Libyse gevechtsgebieden vertelden van verwoestende slagen, die uit de lucht vallen op Rommels moede strijders en de voornaamste concentraties van de as in Tunis.

Honderd Noordamerikaanse P-40 gevechtsvliegtuigen, die speciaal zijn uitgerust om bommen te dragen, vliegen vleugel aan vleugel met Australische en Britse vliegtuigen in een poging de nieuwste afstand van Rommels terugtocht weer een te maken, die bezaaid is met verpletterde vrachtauto's en achtergelaten uitrustingen voor de troepen. De Geallieerde gevechtsbommenwerpers opereerden volgens een Britse bekendmaking op ongekende schaal en de luchtmacht van de as werd als volkomen machteloos beschreven om deze operaties te beletten. De juiste plaats waar Rommels achterhoede zich thans bevindt, is niet bekend, doch de militaire correspondent van de Londense „Daily Mail" verklaarde, dat de voorste Britse strijdkrachten reeds het vliegveld van Marble Arch op 65 kilometer ten Westen van El Agheila passeerden.

Ongeveer 300 Geallieerde vliegtuigen zouden slaan naar de Duitse en Italiaanse colonnes en naar Tripoli, het enige bastion van Mussolini's Afrikaanse Imperium, dat nog in zijn handen is.

In Tunis, waar zware regens de wegen hebben omgezet in modderpoelen worden de grondoperaties ten zeerste gehinderd, doch de luchtstrijdkrachten van het Noordamerikaanse leger vielen voor de tweede achtereenvolgende dag de voorraadhavens van de as aan langs de Oostelijke kust. Gisteren werden vernietigende ladingen van brisant- en brandbommen geworpen. Er zijn slechts schaarse berichten omtrent de gevechten op het land in Tunis. Een communiqué van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika zeide gisteren, dat een Duitse motorcolonne ten Noord-Oosten van Medjez el Bab werd verpletterd door Amerikaanse en Britse kanonnen. Franse berichten vertelden van de vernietiging van een vijandelijke troepentrein door Franse guerrilla's tussen Sfax en Sousse. Andere Franse troepen zouden een Italiaanse pantsercolonne, waaronder 2 tanks, hebben veroverd nabij Faid in Midden-Tunis (Londen, (AP) 15.12).

HET LAFAYETTE ESCADRILLE.

Luitenant Generaal Dwight D. Eisenhower maakte bekend, dat Franse gevechtsvliegers in Noord-Afrika een Lafayette-escadrille hebben gevormd om de naam te vereeuwigen van de beroemde organisatie van Noordamerikaanse vliegers, die in Wereldoorlog I voor Frankrijk vlogen (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 14.12).

HET NIEUWE TIJDELIJKE HOOFD VAN DE JEZUIETEN-ORDE.

Pater Magni S.J., wiens naam vervat was in een enveloppe, die door den overleden Generaal van de Jezuïetenorde werd nagelaten, is hierdoor de tijdelijke Overste geworden van deze Orde. De verkiezing van een opvolger van Pater Ledochowski, is tijdens de oorlog niet mogelijk, zodat Pater Magni thans als tijdelijk Overste zal fungeren.

Pater Magni S.J. werd te Milaan geboren in het jaar 1871 en is sedert 1916 de Italiaanse Assistent van de Sociëteit van Jezus (Berlijn, (AP) 14.12).

GEBROEDERS BAER IN DE LUCHTMACHT.

De vroegere zwaargewicht wereldkampioen bokser Max Baer en zijn broeder Buddy, die ook zwaargewicht bokser is, werden ingezworen als lid van de Noordamerikaanse leger-luchtmacht (Sacramento, Californië, (AP) 14.12).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Moskou:** Het Russische middagcommuniqué deelt mede, dat aan het Centrale front de Duitse tegenaanvallen worden afgeslagen en de offensieve gevechten door het Rode leger worden voortgezet. Ten Westen van Rzhev voert de vijand reserves van infanterie en tanks aan in een poging de Russische opmars te stuiten met tegenaanvallen. 6 Vijandelijke tegenaanvallen werden op een dag afgeslagen, waarbij 3 zware tanks werden ontwricht en ongeveer 400 vijandelijke officieren en manschappen werden gedood.

Aan het Stalingradfront worden de offensieve gevechten door het Rode leger eveneens voortgezet. De Russen veroverden in een sector 3 tanks, 30 kanonnen, 40 machinegeweren, 200 geweren, 50 vrachtwagens, 10 karren, 3 opslagplaatsen met ammunitie alsmede een voorraad voedsel en klederen. 50 Vijandelijke soldaten werden gevangen genomen.

— **New Delhi:** Het oorlogscommuniqué van Brits Indië deelt mede, dat op gisteren 14 December verschillende dorpen, die in Birma door de Japanners bezet zijn, werden gebombardeerd.

— **Londen:** De Duitse radio maakte bekend, dat enkele honderden Geallieerde troepen landden aan de Noordkust van Tunis in een poging om te opereren tegen de Duitse voorraadlinies. Zij zouden zijn gedwongen zich terug te trekken.

— **Moskou:** De radio van Moskou zeide in een officiële bekendmaking, dat botsingen tussen Duitse en Italiaanse soldaten veelvuldig voorkomen. Men noemde het voorbeeld van een geval in Milaan, waarbij een groep vrouwen stenen wierp op Duitse officieren, die toen het vuur openden op de vrouwen. Italiaanse soldaten kwamen de vrouwen te hulp en ranselden de Duitsers af.

— **Londen:** Duitse vliegtuigen bombardeerden tijdens de nacht enkele punten aan de Noordoostelijke kust van Engeland. Enige schade werd aangericht en er waren enkele slachtoffers te betreuren.

—**Londen:** De Zwitserse radio zeide, dat Albert Lebrun, de laatste President van de Franse Republiek, is uitgeweken naar een neutraal land. Het laatst werd gemeld, dat hij woonde in een kasteel nabij Grenoble, niet ver van de grens tussen Frankrijk en Zwitserland.

Hitlers plan alle Joden vóór het einde des jaars af te maken wordt uitgevoerd.

2 à 2½ millioen reeds gedood; 5.000.000 wachten nog.

Jodenlijken à RM. 50,-- voor de fabricage van zeep, lijm en vet.

Met lucht-injecties worden 100 Joden per uur gedood.

Speciale Uitroeiïngskampen in Oost-Europa.

Protest en Rouw in vrije landen.

Z.H. de Paus laat in Berlijn protesteren.

Het eerste telegram.

Op de eer.. e December jl. ontving het Kerkbestuur der Nederlands Portugees Israëlietische Gemeente „Mikve Israel" uit New York een telegram van de navolgende inhoud:

„Conference of leading Jewish Organizations including American Jewish Congress World Jewish Congress American Jewish Committee B'nai B'rith Jewish Labor Committee Mizrachi Agudath Harabonim Agudath Israel Synagogue Council of America Poale Zion have accepted and strongly support proposal Wednesday December sevond be solemnly observed by Jews throughout world as day of mourning fasting prayer for Jewish victims greatest crime against humanity facts concerning horror directed against Jewish people unquestionable appeared your local papers now have confirmation Hitler order to exterminate all Jews nazi occupied countries by December thirty first nineteen forty two almost two million already massacred sending you full report in the meantime urge that you in cooperation all your organizations observe December second as memorial day to secure cooperation non Jewish Community and press comments on these atrocities"

w.g. Stephen S. Wise President American Jewish Congress and Chairman executive Committee World Jewish Congress.

Dr. Haim Weizmann. President World Jewish Zionist Organization.""

In aansluiting op dit telegram, dat reeds op de 28e November in New York ter verzending werd aangeboden en dus drie dagen onder weg was, ontving Rabbijn Is. Jessurun Cardozo alhier gisteren per luchtpost van het World Jewish Congress een officieel communiqué, dat afgrijselijke biezonderheden bevat omtrent de massa-slachtingen van Joden in Europa, als gevolg van de door Hitler uitgevaardigde order tot uitroeiïng van alle zich in Duitsland en door de Nazies bezette gebieden bevindende Joden, vóór het einde van het jaar 1942.

Dit communiqué luidt als volgt:

„De ongelofelijke berichten, die wij u ingesloten doen toekomen, worden blijkens een door Rabbi Dr. Stephen Wise, President van de World Jewish Congress afgelegde verklaring, volledig bevestigd door het State Department der Verenigde Staten van Noord-Amerika.

Het bestaan van een door Adolf Hitler uitgevaardigde officiële order tot uitroeiïng van alle zich in Duitsland en door de Nazies bezette landen bevindende Joden, welker uitvoering betekent het vermoorden van vijf millioen weerloze mensen, kon dezer dagen worden bevestigd door verschillende documenten, welke door het genoemde State Department ter beschikking van Dr. Stephen Wise werden gesteld. Deze documenten werden Dr. Wise ter inzage verstrekt naar aanleiding van diens dringend verzoek om officiële inlichtingen te mogen ontvangen omtrent deze uitroeiïngsplannen.

Door deze stap bij het State Department te ondernemen, handelde Dr. Wise in opdracht van een speciaal belegde vergadering, die bijgewoond werd door vertegenwoordigers van de leidende Joodse organisaties in de Verenigde Staten.

De berichten, welk door de eerder genoemde documenten werden bevestigd, zijn thans aan alle Joodse organisaties bekend gemaakt. Ze houden in, dat Hitlers politiek tot uitroeiïng van alle Joden, reeds in een dusdanig stadium gekomen is, **dat men kan zeggen, dat meer dan anderhalf millioen Joden zijn vermoord.**

De dienaangaande bij het State Department binnengekomen berichten worden geauthoriseerd door mededelingen, afkomstig van hooggeplaatste personen uit Duitse regeringskringen.

Dezelfde berichten bevestigen de reeds eerder gedane medelingen van het World Jewish Congress, welke dit Congres door tussenkomst van het State Department aan zijn afdelingen in het buitenland deed toekomen.

Treinen gevuld met lijken. Uit mensenlijken wordt zeep, lijm en vet bereid.

Tegen begin Augustus kwamen — aldus deze nadere inlichtingen — aan de Duitse grenzen treinen binnen, die zogenaamd naar Oost-Europa te deporteren Joden bevatten, doch die in werkelijkheid geheel met lijken bleken gevuld te zijn.

Het bericht, dat deze feiten meldt, luidt letterlijk als volgt:

„De lijken worden gebruikt in biezondere fabrieken voor de vervaardiging van zeep, lijm en vetten. Het vermoorden der Joden geschiedt thans volgens een nieuwe methode. In plaats van de slachtoffers naar gaskamers te brengen, zoals vroeger geschied is, worden zij thans ter dood gebracht door injecties met lucht. Door een kleine hoeveelheid lucht in de aderen te spuiten wordt een totale vergiftiging veroorzaakt.

De nazie-doctoren hebben door het toepassen van deze methode reeds een „record" van honderd slachtoffers per uur bereikt".

Intussen is gebleken, dat reeds sedert het einde van het jaar 1932 de medici van de Nazie-partij een studie hebben gemaakt van alle methoden, die aangewend konden worden om op massale wijze mensen te doden en de lijken voor bepaalde doeleinden bruikbaar te maken. De waarde van een lijk bedraagt in verband hiermede op het ogenblik in Duitsland 50 Rijksmark, hetgeen overeenkomt met 10 dollar, gerekend tegen de koers van vóór de oorlog.

Terwijl Dr. Stephen Wise deze vreselijke biezonderheden aan de door hem bijeengeroepen conferentie mededeelde, verklaarde hij:

„Met het publiek maken van al deze gruwelijke feiten beogen wij een tweeledig doel: ten eerste: om aan de vrije volken het werkelijke bestiale karakter van de nazies in het volle licht te doen zien en ten tweede: om de garantie te verkrijgen — zoals dit beloofd is door onze regering en door die van de Verenigde Naties — dat de bedrijvers van deze anti-Joodse misdaden inderdaad ter verantwoording zullen worden geroepen voor door de Verenigde Naties tot dit doel in te stellen rechtbanken.

De leidende Joodse organisaties in de V.S. doen een beroep op de Joden in de Verenigde Staten en die in alle vrije landen ter wereld om een dag van rouw en gebed te bepalen ter herdenking van de Joodse slachtoffers van het Hitler-régime, van wie reeds twee millioen als gedood kunnen worden beschouwd en vijf millioen met uitroeiïng bedreigd worden."

Het bovenstaande communiqué moet als de eerste aanvulling beschouwd worden van het op 28 November jl. door Dr. Stephen Wise en Dr. Haim Weizmann aan de Joodse gemeenten in alle vrije landen ter wereld gerichte telegram.

Nadere verklaringen van Dr. Stephen Wise.

De volgende mededelingen zijn eveneens ontleend aan een door Rabbijn Jessurun Cardozo per luchtpost van het World Jewish Congress ontvangen communiqué:

Omtrent de officiële verklaring van Dr. Stephen Wise, welke aanleiding was tot het verzenden van telegrammen aan de Joodse gemeenten in alle vrije landen ter wereld, wordt nog gemeld, dat Dr. Wise deze verklaring aflegde na een conferentie gehad te hebben met den Onderstaatssecretaris Sumner Welles en andere hoge functionarissen van het State Department.

Tegenover de vertegenwoordigers der verschillende leidende Joodse organisaties in de V.S. verklaarde Dr. Wise: „Deze mededelingen zijn gebaseerd op documenten, welke het State Department mij ter beschikking heeft gesteld. Dit is een van de laatste daden van vernietigings-waanzin, die Hitler begaat, voordat hij terecht zal staan."

Dr. Wise deelde verder nog mede, dat een vertegenwoordiger van President Roosevelt, die kortgeleden van een buitenlandse zending naar de V.S. is teruggekeerd, gerapporteerd heeft, dat men helaas de vreselijkste berichten omtrent het lot van de onder het Hitler-juk zuchtende Joden als geloofwaardig zal moeten aannemen.

Dr. Wise persoonlijk schat het aantal Joden, dat reeds door de nazies vermoord is, op de helft van het totaal van 5 millioen, dat in de bezette gebieden van Europa leefde.

Tenslotte deelde Dr. Wise nog mede, dat gedurende de laatste drie maanden herhaaldelijk berichten zijn binnengekomen, waaruit blijkt, dat Hitler woedend is over het feit, dat de uitroeiïng der Joden niet in het door hem gewenste tempo was geschied.

Het uitroeiïngsplan van Hitler.

In de conferentie met vertegenwoordigers der leidende Joodse organisaties in Amerika, gehouden op 26 November jl. heeft Dr. Stephen Wise omtrent Hitlers uitroeiïngsplan nog het volgende medegedeeld:

Een volledig uitgewerkt plan tot uitroeiïng van alle Joden in Europa is in de maand Augustus van dit jaar door den Duitsen Minister van Economische Zaken, Hermann Backe aan Hitler overhandigd. Deze mededeling wordt door belangrijke documenten bevestigd. Dit uitroeiïngsplan, hetwelk tezamen met de overige nazie-leiders werd besproken, hield in om „alle Joden, verblijvende in Duitsland en in de door Duitsland bezette of beheerste gebieden, welker aantal ongeveer 5 millioen bedraagt, na deportatie en concentratie in bepaalde gebieden van Oost-Europa, uit te roeien en zodoende voor goed het Joodse vraagstuk in Europa op te lossen."

De uitvoering van dit plan was vastgesteld voor de herfst van het jaar 1942. Het plan werd onmiddellijk door Hitler goedgekeurd, naar het heet, uit economische overwegingen, omdat hij daarin een mogelijkheid zag de zorgen voor de voeding en kleding van ettelijke millioenen personen binnen zijn rijk te elimineren.

Een aantal leiders der nazie-partij heeft tegen de uitvoering van het plan technische bezwaren gemaakt. Hiertoe behoort o.a. Dr. Frank, Commissaris-Generaal der bezette gebieden, die zich niet tegen het plan verzet heeft om redenen van humaniteit, doch alleen omdat hij met het doen verdwijnen van Joodse geschoolde arbeiders, die hij hoog nodig heeft, niet accoord wenste te gaan.

Om een dergelijke reden zou ook de leider van de Gestapo, Himmler, zich tegen een totale uitroeiïng verzet hebben. Ondanks deze oppositie is het plan echter aangenomen en heeft Hitler toen de deportatie en massa van Joden gelast met de bedoeling hen in een snel tempo te doen uitmoorden.

Cijfers omtrent deportatie en uitmoording.

Dr. Stephen Wise heeft ter nadere toelichting van zijn verschillende verklaringen cijfers verstrekt, waaruit blijkt in welke mate uitvoering is gegeven aan Hitlers uitroeiïngsplannen.

Wij drukken hieronder het staatje af, dat de vermindering der Joodse bevolking in de verschillende landen aangeeft:

Joodse bevolking in:	Zielen-aantal. in December 1939:	in November 1942:
Duitsland	200.000	40.000
Oostenrijk	75.000	15.000
Boheme-Moravië	80.000	15.000
Polen	2.000.000	1.000.000
België	85.000	8.000
Nederland	**180.000**	**69.000**
Frankrijk	300.000	235.000
Tsjechoslowakije	90.000	20.000
Letland	100.000	4.000
Lithauen	150.000	6.000

Een van 24 November jl. daterend JTA-telegram uit Londen maakt melding van een door de vrije Poolse Regering aldaar verstrekt communiqué, dat afgrijselijke biezonderheden bevat omtrent de door de nazies in Polen georganiseerde massa-moorden. Dit communiqué meldt, dat in Polen alleen reeds één millioen Joden door de nazies zijn vermoord en dat de chef van de Gestapo aldaar, Heinrich Himmler, bepaald had, dat de helft der in Polen wonende of bijeengebrachte Joden vóór het einde van dit jaar moet zijn opgeruimd.

Hetzelfde communiqué deelt mede, dat alleen in de maand September jl. in Polen niet minder dan 250.000 Joden zijn vermoord.

Van het half millioen Joden, dat naar schatting aanvankelijk in het ghetto van Warszawa was opgesloten, leven er nog slechts 40.000. Sedert de maand Juni van dit jaar zijn uit Warszawa meer dan 250.000 Joden gedeporteerd. Hierbij zijn niet inbegrepen de tienduizenden, die gedurende de laatste weken gedeporteerd werden. Van de genoemde 250.000 slachtoffers hebben er in werkelijkheid slechts 4000 het Russische front bereikt, waar zij dwangarbeid voor de nazies moeten verrichten, terwijl alle overigen, vrouwen en kinderen inbegrepen, werden vermoord.

In een rapport, dat beschrijft, hoe de Joden uit de ghetti naar de uitroeiïngskampen worden vervoerd, bericht de Poolse Regering, dat de slachtoffers in gesloten spoorwegwagons werden geladen, die gewoonlijk voor het vervoer van vee worden gebruikt. Deze wagons, welke ten hoogste veertig personen kunnen bevatten, worden dan met meer dan 150 slachtoffers volgeladen. **De nazies hebben de vloeren van de wagons van te voren met gips bestreken, waarop zij even voor het vertrek van de trein chloorwater uitstorten waardoor zich in de gesloten ruimte gassen ontwikkelen.** Het gevolg hiervan is, dat meestal meer dan de helft der slachtoffers de plaats van bestemming niet levend bereikt. Zij, die onderweg niet bezweken zijn, worden naar de speciale uitroeiïngskampen gebracht, die gelegen zijn in de omgeving van Treblinka, Belzec en Sobidor, waar zij en masse worden afgemaakt.

Moord door electrocutie. Machines voor het delven van massa-graven.

Een communiqué van de Vrije Poolse Regering in Londen deelt mede, dat in verschillende Poolse steden Joden door electrocutie worden vermoord. De slachtoffers worden gedwongen zich te ontkleden en worden dan in groepen van twintig naar kleine cellen gebracht, welke een metalen vloer hebben.

In een uitroeiïngskamp nabij Treblika hebben de nazies speciale machines om massa-graven te delven. In vele gevallen worden Poolse burgers gedwongen de executies bij te wonen. Hierdoor is het ook mogelijk geworden, dat het Poolse Gouvernement omtrent al deze gruwelen van verschillende zijden bevestiging ontving.

Ook de weeshuizen worden niet gespaard.

Hetzelfde communiqué van de Poolse Regering bevat de mededeling, dat de vader van een Joods weeshuis, een zekere Janusz Korczak, die toestemming had gekregen in het ghetto te blijven, vrijwillig zijn weeskinderen naar het uitroeiïngskamp heeft gevolgd en zich met hen heeft laten doden.

Nadere berichten omtrent massa-slachtingen.

In de steden Palencia, Rembertow, Nowy, Dwor, Kaluszyn en Minsk-Mazowieck, zijn door de plaatselijke nazie-autoriteiten de ghetti „opgeheven", nadat de bewoners ter plaatse waren vermoord of naar uitroeiïngskampen waren overgebracht. Slechts een beperkt aantal Joden in de steden Wilna, Lwów (Lemberg), Stanislow, Tarnopol en Stryj, is nog overgebleven.

In Warszawa werden 6000 Joden op een plein bijeengebracht en daarna op een begraafplaats gefusilleerd. Deze massa-moord werd ten uitvoer gebracht als een wraakoefening, nadat de president van het ghetto-bestuur, een zekere Adam Czerniakow zelfmoord had gepleegd, toen de nazies hem voor **het alternatief hadden gesteld dagelijks tienduizend Joden voor deportatie en uitmoording te leveren.**

Rouwmaand in Mexico.

Naar aanleiding van de berichten omtrent de massa-moorden op Joden in bezet Europa en de details, die hieromtrent inmiddels zijn binnengekomen, heeft het Comité „Israelita de Mexico" in het gehele land een maand van rouw en protest geproclameerd. Gedurende de gehele maand December zullen dientengevolge verschillende publieke demonstraties plaats vinden, terwijl alle feesten enz., zijn afgelast.

Inmiddels heeft reeds een demonstratie plaats gehad op 9 December jl. Alle kantoren, winkels en andere aan Joden behorende bedrijven, alsmede die van zeer vele niet-Joden waren als teken van rouw en protest die dag van 10 tot 12 uur, geheel stil gelegd. Diezelfde avond werd nog een protest-ontmoeting gehouden, terwijl voor Maandag 14 December een algemene vastendag werd uitgeschreven.

Het Comité „Central Israelita de Mexico" heeft voorts nog een telegram gezonden aan den President der Republiek, General de División Manuel Avila Camacho, waarin men zijn gewaardeerde interventie inroept, teneinde bij de Verenigde Naties een protest te doen klinken tegen de massa-moord op millioenen weerloze mensen.

Voorts wordt nog gemeld, dat de Senaat van Mexico een motie heeft aangenomen, waarin de regering van Mexico wordt uitgenodigd om bij de Verenigde Naties met kracht aan te dringen op het nemen van alle maatregelen, die mogelijk zijn om de duivelse plannen van Hitler ten opzichte van de Joden te verhinderen.

Een desbetreffend communiqué uit Mexico meldt ook nog, dat op Maandag 7 December jl., een conferentie met vertegenwoordigers van de Mexicaanse pers heeft plaats gehad, waarin het Comité de bij hem binnengekomen berichten en de naar aanleiding daarvan genomen besluiten volledig heeft bekend gemaakt.

Het Comité „Central Israelita de Mexico", dat de officiële vertegenwoordiging is van het World Jewish Congress voor Middel- en Zuid-Amerika, doet een beroep op alle Joodse gemeenten in die landen om het voorbeeld van Mexico te volgen en de lopende maand December tot een maand van rouw en protest te proclameren.

PAUS DOET PROTESTEREN TEGEN JODENMOORD.

Het Vaticaan heeft dezer dagen 145 verzoeken ontvangen van hoge kerkelijke autoriteiten, voornamelijk uit Zuid-Amerika en Europa (zelfs uit Italië), waarin dezen den Heiligen Vader verzoeken te trachten de massamoord op de Joden te voorkomen. De Paus heeft den Nuntius te Berlijn opgedragen bij de Duitse regering een protest in te dienen, welk protest gedaan werd (Londen, Rel. News Service).

Naar wij vernemen bezocht Rabbijn Isaak Jessurun Cardozo hedenochtend ook Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I Verriet O. P. het Hoofd van de Katholieken in het Staatsdeel Curaçao om Zijne Excellentie officieel op de hoogte te stellen van de gruwelijke massamoord op de Joden in Europa.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Di., 15 Dec.:

Telegram Afdeling: Hr. Carriere, tel. 553, Hotel Kamer 29.

Shipping & Supplies: Hr. De Roos, tel. 417, Negropont 33-A.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Karsch, tel. 398, Beatrixlaan 16.

Dok Afdeling: Hr. Van Hasselt, tel. 468, Hr. J. Prins, tel. 330.

Societeit „Asiento" Wekelijkse Bridge-avond: Zij die de prijzen jl. Dinsdag meenamen waren: 1e prijs Heren Van Veen en Jansen; 2e prijs Mevrouw De Visser en Hr. Schaap; 3e prijs Heren Meyer en v.d. Graaf; Slemprijs: Heren de Boer en Hendriks.

Societeit „Asiento" 2e Voorstelling van „Toontje heeft een paard getekend": Hedenmiddag van 16.15 tot 18.00 uur loting van volgnummers en plaatsbespreking voor de tweede opvoering van „Toontje heeft een paard getekend". Entree f 1.25 per persoon. Introductie toegestaan. Verzuimt niet deze pittige comedie te komen zien.

Voor de avond van de uitvoering is de volgende regeling getroffen: Een extra boot zal om 19.30 uur van Punda vertrekken. Aankomst Emmastad 19.15 uur. Sluiting van de Sociëteit- en biljartzaal 19.30 uur. Heropening van de zaal 20 uur. Aanvang der voorstelling **20.15 uur precies.** Een half uur na afloop der voorstelling zal voor de bezoekers van de stad weder een extra boot naar Punda vertrekken.

Biljartclub „Asiento" In verband met de opvoering van „Toontje heeft een paard getekend", zullen de biljartavonden van Woensdag en Vrijdag komen te vervallen.

Vereniging „Rijpere Jeugd": Hierbij hebben wij het genoegen alle leden uit te nodigen tot het bijwonen van de officiële opening van ons nu voltooid Clubhuis op Zondag 20 December van 10 tot 12 uur. Verder verzoeken wij onzen leden hun ouders ook uit te nodigen om eens een kijkje te nemen. Tevens nemen wij de vrijheid langs deze weg eenieder, die belangstelling heeft voor ons werk, uit te nodigen om bij deze opening tegenwoordig te zijn.

Bibliotheek: De volgende Engelse boeken zijn aan onze bibliotheek toegevoegd:

2734 Kings Row, Henry Bellamann.
2735 Islandia, Austin Tappan Wright.
2736 The Raft, Robert Trumbull.
2737 Russians don't surrender, Alexander Poliakov.
2738 The last time I saw Paris, Elliot Paul.
2739 The body in the barrage balloon, Colin Curzen.
2740 Terror by twilight, Kathleen Moore Knight.